

PHÁT BIỂU CẢM NGHĨ TÁC PHẨM

MÙA XUÂN CỦA TÔI – VĂN MẪU 7

Đề bài: Phát biểu cảm nghĩ về bài tùy bút Mùa xuân của tôi của Vũ Bằng

Lập dàn ý

1) Mở bài

a) Giới thiệu vài nét về tác giả

- Vũ Bằng (1913-1984) sinh tại Hà Nội, là nhà văn, nhà báo.

- Các tác phẩm chính: “Thương nhớ mười hai” (tùy bút). “Tuyển tập Vũ Bằng” (truyện kí...).

b) Giới thiệu về bài thơ “Mùa xuân của tôi”

- Bài “Mùa xuân của tôi” trích từ tùy bút “Tháng Giêng mơ về trăng non rét ngọt” trong tập “Thương nhớ mười hai”. Nội dung thể hiện nỗi nhớ gia đình, quê hương da diết của tác giả trong thời gian dài sống ở miền Nam.

2) Thân bài

a) Mùa xuân miền Bắc hiện lên trong tâm tưởng của tác giả

- Cụ thể, sinh động, đặc sắc.

• Mưa, gió, tiếng trống, tiếng hát.

• Không khí gia đình đoàn tụ

• Nhang trầm, đèn, nến,...

• Đào, cỏ,....

- Mùa xuân in dấu vẻ đẹp của thiên nhiên, trong đời sống sinh hoạt của con người: “Mùa xuân của tôi - mùa xuân Bắc Việt - mùa xuân Hà Nội - là mùa xuân có mưa riêu riêu, gió lạnh lạnh, có tiếng nhạn kêu trong đêm xanh, có tiếng trống chèo vọng lại...”

b) Cảm xúc của tác giả trước cảnh mùa xuân

- Làm rạo rức tâm hồn tác giả

- Tác giả khẳng định mình dành cho mùa xuân một tình yêu nồng nàn, đắm thắm.
- Tin rằng những người khác cũng thế bởi đó là quy luật của tình cảm.
- Vũ Bằng nói đến mùa xuân với một cảm xúc rạo rức, đắm say, tự hào: “Ấy đây, cái mùa xuân thần thánh của tôi... Nhựa sống ở trong người cứ căng lên... Cùng với mùa xuân trở lại, tim người ta dường như cũng trẻ hơn ra và đập mạnh hơn... Đẹp quá đi, mùa xuân ơi - mùa xuân của Hà Nội thân yêu, của Bắc Việt thương mến”.

- Yêu con người

- Mùa xuân hiện lên trong khung cảnh gia đình sum họp đầm ấm, vui vầy trong dịp Tết.

→ Tình yêu quê hương mãnh liệt nhất của con người

3) Kết bài

a) Ấn tượng về mùa xuân trong bài "Mùa xuân của tôi" và về tác giả

- Bài văn hay và đẹp như một bài thơ trữ tình giàu hình ảnh và nhạc điệu.

- Vũ Bằng xứng đáng với lời nhận xét, đánh giá là cây bút tài hoa của văn xuôi Việt Nam hiện đại.

b) Cảm nghĩ của bản thân qua bài "Mùa xuân của tôi"

- Tình yêu nồng nàn mà tác giả dành cho mùa xuân, dành cho quê hương cũng là tình cảm của mỗi con người Việt Nam chúng ta.

Bài mẫu 2

Vũ Bằng tên thật là Vũ Đăng Bằng (1913-1984) sinh tại Hà Nội, là nhà văn và nhà báo bắt đầu sự nghiệp sáng tác từ trước Cách mạng Tháng Tám 1945. Ông có sở trường về truyện ngắn, tùy bút, bút kí. Sau năm 1954, ông vào Sài Gòn vừa viết văn, làm báo, vừa hoạt động cách mạng.

Bài văn này trích từ thiên tùy bút Tháng Giêng mơ về trăng non rét ngọt in trong tập Thương nhớ mười hai. Tác phẩm được viết trong hoàn cảnh đất nước bị chia cắt, tác giả phải sống trong vùng kiểm soát của Mĩ - nguy, xa cách quê hương đất Bắc. Nhà văn đã gửi vào từng trang sách nỗi niềm thương nhớ quê hương, gia đình tha thiết và lòng mong mỏi đất nước hòa bình, thống nhất. Điều đó thể hiện qua hoài niệm về cảnh sắc thiên

nhiên và phong vị cuộc sống hằng ngày của Thủ đô Hà Nội với vẻ đẹp mang đậm bản sắc văn hóa tinh tế của một vùng và cũng là của chung đất nước.

Nói đến tình yêu nồng nàn của mình đối với mùa xuân, tác giả mượn quy luật để khẳng định: Tự nhiên như thế: ai cũng chuộng mùa xuân. Mà tháng giêng là tháng đầu của mùa xuân, người ta càng trù mến, không có gì lạ hết. Ai bảo được non đừng thương nước, bướm đừng thương hoa, trăng đừng thương gió; ai cấm được trai thương gái, ai cấm được mẹ yêu con; ai cấm được cô gái còn son nhớ chồng thì mới hết được người mê luyện mùa xuân.

Nhà văn nhớ về mùa xuân đất Bắc là nhớ về cảnh đẹp thiên nhiên và những cảnh sinh hoạt đời thường mang nét đặc trưng nhất. Những hình ảnh đẹp đẽ, khó quên tái hiện rõ ràng trong tâm tưởng nhà văn: Mùa xuân của tôi - mùa xuân Bắc Việt, mùa xuân của Hà Nội - là mùa xuân có mưa riêu riêu, gió lành lạnh, có tiếng nhạn kêu trong đêm xanh, có tiếng trống chèo vọng lại từ những thôn xóm xa xa, có câu hát huê tình của cô gái đẹp như thơ mộng...

Giọng văn du dương, trầm bổng, giàu chất thơ của Vũ Bằng đã đưa chúng ta vào thế giới hồi ức miên man, dạt dào cảm xúc. Thế giới ấy là một phần không thể thiếu trong cuộc sống tinh thần của kẻ tha hương. Nhà văn nhắc đi nhắc lại như lời ỏ tình thiết tha, say đắm: Mùa xuân của tôi... mùa xuân thần thái của tôi... Điều đó chứng tỏ tình yêu mùa xuân đã thấm sâu vào tâm hồn, vào máu thịt của người con đất Bắc. Để nhấn mạnh sức sống và sự cuốn hút kì lạ của mùa xuân, tác giả đã dùng cách nói cường điệu; ccuowngf điệu mà vẫn rất tự nhiên: Ấy đây, cái mùa xuân thần thánh của tôi nó làm cho người ta muốn phát điên lên như thế đấy. Ngồi yên không chịu được. Nhựa sống ở trong người cứ căng lên như máu căng lên trong lộc của loài nai, như mầm non của cây cối, nằm im mãi không chịu được, phải trỗi ra thành những cái lá nhỏ li ti giờ tay vẫy những cặp uyên ương đứng cạnh.

Thường thường, vào khoảng đó trời đã hết nồm, mưa xuân bắt đầu thay thế cho mưa phùn, không còn làm cho nền trời đùng đục như màu pha lê mờ. Sáng dậy, nằm dài nhìn ra cửa sổ thấy những vệt xanh tươi hiện ở trên trời, mình cảm thấy rạo rức một niềm vui sáng sủa. Trên giàn hoa lí, vài con ong siêng năng đã bay đi kiếm nhị hoa. Chỉ độ tám chín giờ sáng, trên nền trời trong trong có những làn sóng hồng hồng rung động như cánh con ve mới lột.

Qua bài văn hay và đẹp như một bài thơ trữ tình, người không chỉ am hiểu kĩ càng mà còn rất yêu mến màu xuân, yêu mến thiên nhiên; biết trân trọng sự sống và biết tận hưởng những vẻ đẹp kì diệu mà nó mang đến cho con người. Vũ Bằng quả là một cây bút tài hoa của nền văn xuôi Việt Nam hiện đại.

Bài mẫu 2

Chúng ta từng biết và cảm thông với tấm lòng của những người phải sống xa quê hương, trĩu nặng tình quê trong thơ Đường của Lí Bạch, Đỗ Phủ, Hạ Tri Chương,... Ở Việt Nam, cách đây không lâu cũng có một nghệ sĩ do hoàn cảnh riêng và yêu cầu công tác cách mạng phải xa rời quê hương miền Bắc vào sống ở miền Nam mấy chục năm trời, nhà văn Vũ Bằng - một nhà văn từng nổi tiếng từ trước Cách mạng tháng Tám năm 1945. Tấm lòng của Vũ Bằng đối với quê hương đã được gửi gắm trong tác phẩm tùy bút - bút kí đặc sắc Thương nhớ mười hai mà đoạn trích Mùa xuân của tôi là tiêu biểu.

Đoạn trích Mùa xuân của tôi là một phần trong thiên tùy bút dài có tên Tháng giêng mơ về trăng non, rét ngọt, mở đầu cho nổi "thương nhớ mười hai" của nhà văn Vũ Bằng. Đoạn trích đã tái hiện cảnh sắc thiên nhiên và không khí mùa xuân ở Hà Nội và miền Bắc qua nỗi nhớ thương da diết của một người xa quê. Vì là đoạn trích từ một thiên tùy bút nên không có bố cục hoàn chỉnh của một tác phẩm. Tuy vậy, đọc bài văn Mùa xuân của tôi, chúng ta vẫn hiểu và suy ngẫm về ý nghĩa và tình cảm của tác giả theo ba đoạn nhỏ:

Đoạn mở đầu: từ đầu đến "... mê luyến mùa xuân": Con người say mê lưu luyến mùa xuân là một điều tất yếu, tự nhiên.

Đoạn thứ hai: từ "Tôi yêu sông xanh..." đến "... mở hội liên hoan": Cảnh sắc và không khí mùa xuân ở Hà Nội, miền Bắc.

Đoạn ba: từ "Đẹp quá đi..." đến hết bài : Cảnh sắc, đất trời mùa xuân miền Bắc từ sau rằm tháng giêng.

"Mùa xuân của tôi - mùa xuân Bắc Việt, mùa xuân của Hà Nội..." Ở phần đầu đoạn hai, nhà văn Vũ Bằng đã nhớ về quê hương bằng một câu văn ngân nga như những tiếng reo vui như thế. Sau đó, qua hồi tưởng của ông, cảnh sắc và không khí ngày tết - mùa xuân Hà Nội - hiện ra đẹp quá, vui quá, đáng yêu, đáng nhớ làm sao. Tín hiệu báo xuân về là : "Mưa riêu riêu, gió lành lạnh, có tiếng nhạn kêu trong đêm xanh, có tiếng trống chèo vọng lại từ những thôn xóm xa xa, có câu hát huê tình...". Mưa riêu riêu là mưa thế nào ? Tiếng hát huê tình là gì ? Mưa riêu riêu là mưa phùn, hạt nhỏ, kéo dài, mưa xuân âm ỉm, mát lạnh. Tiếng hát huê tình là tiếng hát tỏ tình, tiếng hát của trai gái yêu nhau... Trước cảnh sắc mùa xuân như thế, nhà văn Vũ Bằng - người đang sống li hương - đã nhớ kỉ niệm xưa của mình và sống lại, kể lại bằng những câu văn trữ tình đậm thắm. Nào là "Người yêu cảnh... khoác một cái áo lông, ngậm một ống điếu mở cửa đi ra ngoài... không cần uống rượu mạnh cũng như lòng mình say sưa... sự sống !". Nào là "Ngồi yên không chịu được. Nhựa sống ó trong người căng lên như máu căng lên trong lộc của loài nai...". Nào là "Cùng với mùa xuân trở lại, tim người ta dường như cũng trẻ hơn ra, và đập mạnh hơn... Y như những con vật nằm thu hình một nơi trốn rét thấy nắng ấm trở về thì lại bò ra để nhảy nhót kiếm ăn, anh cũng "sống lại" và thêm khát yêu thương. Ra ngoài trời, thấy ai cũng muốn yêu thương, về đến nhà lại cũng thấy yêu thương nữa...". Có thể nói, đối với mùa xuân quê hương, nhà văn Vũ Bằng mang một tình yêu nồng nàn, đậm thắm. Ông đã tự vẽ lại hình ảnh của chính mình khi còn sống ở Hà Nội với biết bao

lời văn, bao cách so sánh đẹp đẽ. Ngỡ như, trước mùa xuân, ông đã hoá thân thành muôn loài cỏ cây, muôn thú để được tắm trong mùa xuân, hưởng thụ tất cả sức sống tràn trề của mùa xuân để lớn lên, trẻ lại cùng mùa xuân. Đoạn văn xuôi tuy bút, ngẫu hứng y như đoạn thơ trữ tình mà ở đó, cái tôi nhà văn trở thành một thi sĩ đa tình, say đắm, đáng cảm thông. Động lại của cảnh sắc mùa xuân Hà Nội và nỗi nhớ quê hương của Vũ Bằng là hình ảnh gia đình người Hà Nội bày cỗ đón xuân, bái vọng tổ tiên trở về vui xuân cùng con cháu : "Nhang trầm, đèn nến, và nhất là bầu không khí gia đình đoàn tụ êm êm, trên kính dưới nhường, trước những bàn thờ Phật, bàn thờ Thánh, bàn thờ tổ tiên làm cho lòng anh ấm lạ ấm lùng...". Cảnh sắc mùa xuân không chỉ hiện lên bằng vẻ đẹp thiên nhiên mà còn hiện lên bằng những nét đẹp trong cuộc sống nghĩa tình của con người. Đó là nét văn hoá truyền thống của thủ đô Hà Nội, của đất Bắc, của Việt Nam quê hương chúng ta.

Cảm nhận và ngợi ca quê hương miền Bắc mùa xuân bằng đoạn văn phóng túng vừa miêu tả vừa tự sự, miêu tả để biểu cảm, ngợi ca như không muốn dừng lại. Do đó, xuống đoạn ba, ông tiếp tục khẳng định : "Đẹp quá đi, mùa xuân ơi - mùa xuân của Hà Nội thân yêu, của Bắc Việt thương mến". Sau đó, cảm xúc và bút lực như lắng lại, trầm tĩnh hơn. Nhà văn tâm sự : "Tôi yêu mùa xuân nhất là vào khoảng sau ngày rằm tháng giêng...". Đến đây, nhà văn phát hiện một vẻ đẹp khác nữa của mùa xuân đất Bắc. Đó là vẻ đẹp của sự hồi sinh, của đất trời, cây cỏ trở lộc, đơm hoa, kết trái. "Đào hơi phai, nhưng nhụy vẫn còn phong, cỏ không mượt xanh, nhưng... lại nức một mùi hương man mác... mưa xuân bắt đầu thay thế cho mưa phùn... Trên giàn hoa lí, vài con ong siêng năng đã bay đi kiếm nhị hoa... người ta bắt đầu trở về bữa cơm giản dị... các trò vui ngày Tết cũng tạm thời kết thúc để nhường chỗ cho cuộc sống êm êm thường nhật...". Những hình ảnh thiên nhiên từ sau ngày rằm tháng giêng không sôi động, rục rịch bằng những ngày Tết mà như đang bình tĩnh trở lại, đang tích tụ, chung cất sức sống của mùa xuân để nối tiếp cuộc tuần hoàn kì diệu trong đời sống con người và đất trời, cây cỏ. Ở đoạn này, cái tôi nhà văn không trực tiếp hiện ra như ở đoạn trên mà đang nằm dài nhìn ra cửa sổ... để chiêm ngưỡng, để nhớ thương, và khao khát ngày mai trở lại quê hương, về gặp lại mùa xuân đất Bắc. Từ tình yêu mùa xuân thiên nhiên, tấm lòng thương nhớ quê hương, lòng yêu Tổ quốc của nhà văn Vũ Bằng mỗi lúc một đắm sâu, thấm thía. Từ ngữ, câu văn, các biện pháp tu từ mỗi lúc một chặt chẽ, vừa chính xác vừa in đậm phong cách văn chương của tác giả, rất tài hoa, phóng túng.

Có thể nói, chỉ qua đoạn trích ngắn Mùa xuân của tôi, chúng ta đủ hiểu và cảm thông tấm lòng của nhà văn Vũ Bằng đối với quê hương, Tổ quốc. Cảnh sắc thiên nhiên, không khí mùa xuân ở Hà Nội, miền Bắc đã được ông cảm nhận, tái hiện trong nỗi nhớ thương da diết của một người xa quê. Qua đó, bài tùy bút biểu lộ chân thực và cụ thể tình quê hương, đất nước, lòng yêu cuộc sống và tâm hồn tinh tế, nhạy cảm, ngợi ca tài hoa của tác giả. Và cũng qua đó, chúng ta hiểu phần nào giá trị của tập tùy bút - bút kí nổi tiếng Thương nhớ mười hai của Vũ Bằng, đúng như Tô Hoài nhận xét: "Thương nhớ mười hai là một nét anh hoa của tấm lòng với cuộc đời". Đọc tùy bút Vũ Bằng, chúng ta nhớ lại hai thiên tùy bút đã được học: Một thứ quà của lúa non: Cốm (Thạch Lam), Sài Gòn tôi yêu (Minh Hương), ở một mức độ nào đây, hai thiên tùy bút nói trên cũng đều là những nét

anh hoa của tâm lòng các nhà văn đối với cuộc đời. Tuy bút quả là một thể văn xuôi trữ tình vô cùng thú vị...